

שם הפעילות: נספחים - מתי התחילה ונגמרה השואה הכותב/ת: מכון מורשת - בית עדות ע"ש מרדכי אנילביץ' - גבעת חביבה

ציר זמנים - מתי לדעתך התחילה ומתי נגמרה השואה?

20.4.1889 נולד אדולף היטלר.

9.11.23 "הפוטש במרתף הבירה". היטלר הוביל ניסיון כושל לבצע מהפכה ולתפוס את השלטון בכוח.

יולי 1925: פורסם ספרו של היטלר - "מיין קאמפף" (מאבקי).

30.1.33 היטלר מונה לתפקיד ראש ממשלת גרמניה.

15.9.35 פורסמו חוקי נירנברג

9.11.38 ליל הבדולח.

2.1.39: היטלר נאם ברײכסטאג ואיים שאם תפרוץ שוב מלחמת העולם - הגזע היהודי יושמד.

1.9.39: גרמניה פלשה לפולין - המלחמה התחילה. במקביל, החל מבצע אותנזיה.

21.9.39: איגרת הבזק של היידריך: ההוראה להתחיל לרכז יהודים ולהקים יודנראטים.

8.1.40: הוכרז על הקמת גטו לודז'.

22.6.41: גרמניה פלשה לכריה"מ ב"מבצע ברברוסה". הרצח בבורות התחיל כמעט מיד.

31.7.41: הרמן גרינג נתן הוראה להתחיל בהכנות לקראת "פתרון סופי" של בעיית היהודים.

ספטמבר 41: נפלה ההחלטה לגרש מגרמניה את היהודים שנותרו בה. במקביל, נעשו באושוויץ ניסויים בגז ציקלון B. 850 שבויים סובייטים נרצחו.

8.12.41: הוקם מחנה ההשמדה הראשון - מחנה חלמנו.

20.1.42: התכנסה ועידת ונזה, בה תואמו סידורים ארגוניים לביצוע הפיתרון הסופי.

מרץ 42: החל לפעול מחנה בלז'ץ - המחנה הראשון בו הושמדו יהודים בתאי גזים.

28.7.42 הוקם הארגון היהודי הלוחם - האי"ל.

2.2.43 הצבא הגרמני הפסיד בקרב הגדול בסטלינגרד. אחד המפנים הגדולים שהיו במהלך המלחמה.

19.4.43 מרד גטו וורשה.

1.8.44 פרץ בוורשה המרד הפולני.

27.1.45 הצבא הסובייטי הגיע למחנה אושוויץ ושחרר את האסירים שנותרו בו.

כזה ראה וחדש
מרכז הדרכה מקוון של "שבילים"
ארגון מערכות החינוך החברתי קהילתי
אגף החינוך, התנועה הקיבוצית

30.4.45 היטלר התאבד.

8.5.45 גרמניה נכנעה לצבא הסובייטי

6.8.45 פצצת אטום הוטלה על העיר היפנית הירושימה.

29.11.47 האו"ם קיבל את תוכנית החלוקה.

14.5.48 הוקמה מדינת ישראל.

6.10.73 מלחמת יום הכיפורים.

אוגוסט 2005: מחמוד אחמדינז'אד נבחר לתפקיד נשיא איראן.

אפריל 2012: מדינת ישראל מסרבת לבחון בקשות שהות בישראל של מבקשי מקלט מאפריקה.

כזה ראה וחדש
מרכז הדרכה מקוון של "שבילים"
ארגון מערכות החינוך החברתי קהילתי
אגף החינוך, התנועה הקיבוצית

מס"ד	מושג	הסבר	תאריך	קטגוריה
1	חוקי נירנברג	שני חוקי יסוד שהיוו שיא של תהליך חקיקה מפלה שהחל ב 1933.	ספטמבר 1935	רדיפת היהודים
2	ליל הבדולח	כינוי לפוגרום שנעשה ביהודי גרמניה וברכושם. התירוץ לכך היה התנקשות של צעיר יהודי בעובד משרד החוץ הגרמני בצרפת.	9-10.11.1938	רדיפת היהודים
3	אותנזיה (T-4)	מבצע מטרתו טיהור הגזע הארי מיסודות מנוונים ושאינם ראויים לחיות עפ"י תורת הגזע (כמו למשל חולים ונכים).	1.9.1939	הממשל והאידיאולוגיה הנאצית.
4	פקודת הקומיסרים	פקודה שיצאה כשבועיים לפני הפלישה לבריה"מ ובה ניתנה הוראה לחסל באופן מיידי וללא צורך במשפט, כל מי שעשויים להיות מתנגדים למשטר.	6.6.1941	הממשל והאידיאולוגיה הנאצית, רצח היהודים, מלחמת העולם השנייה
5	איגרת הבזק	מסמך הוראות שכתב ראש המשרד הראשי לביטחון הרייך. המסמך מפרט כיצד לנהוג ביהודי פולין.	21.9.1939	רדיפת היהודים
6	מרחב מחיה	מושג גרמני המבטא את השאיפה למזרח וגם את שלמות הגוף והשטח הגרמני	-----	הממשל והאידיאולוגיה הנאצית.
7	מבצע ברברוסה	פלישת גרמניה אל שטחי בריה"מ	22.6.41	מלחמת העולם השנייה, רצח היהודים
8	זכאו	מחנה הריכוז הראשון שהוקם ע"י הנאצים במרץ 1933	מרץ 1933	הממשל והאידיאולוגיה הנאצית
9	מחנה	מקום שנועד למטרה של כליאה, עבודות כפייה או השמדה. תפקידו וייעודו השתנה בהתאם לתקופה, לאזור הג"ג ולאוכלוסייה.	-----	הממשל והאידיאולוגיה הנאצית, רצח היהודים, רדיפת היהודים

כזה ראה וחדש
מרכז הדרכה מקוון של "שבילים"
ארגון מערכות החינוך החברתי קהילתי
אגף החינוך, התנועה הקיבוצית

רדיפת היהודים, רצח היהודים	החל מסוף 1939	שטח שנועד לריכוז היהודים, בכדי להפרידם מהאוכלוסייה הלא יהודית. לרוב הוצאו ממנו כל מי שאינם יהודים.	גטו	10
רדיפת היהודים	החל מספטמבר 1939	מועצת היהודים. קבוצה של 12-24 אישי ציבור יהודיים שעמדו בראש הקהילה במקומות שתחת הכיבוש הנאצי.	יודנראט	11
רצח היהודים	ניתן לסמן את תחילתו ברצח ההמוני בבורות במבצע ברברוסה	התוכנית המקיפה של הנאצים להשמדת יהודי אירופה	הפתרון הסופי	12
הממשל והאידיאולוגיה הנאצית	כרך ראשון- יולי 1925 כרך שני- דצמבר 1926	ספר שכתב היטלר בשני חלקים. בספר הוא מתאר את תפיסת עולמו והתפתחות המפלגה הנאצית	מיין קאמפף	13
הממשל והאידיאולוגיה הנאצית, רצח היהודים	1923	פלוגת עלית שהוקמה בתור חיל המשמר של היטלר. יחידה מובחרת בכלל הקשור למאבק באויבים הפנימיים והחיצוניים של גרמניה, כולל שליטה על מערך מחנות הריכוז וההשמדה.	אס אס	14
רצח היהודים	במקביל לקיום המחנות	תפקיד במחנות הריכוז והעבודה. הקאפו היה האחראי על האסירים בזמן עבודות הכפייה.	קאפו	15
רצח היהודים	החל ממחנה בלז'ץ- מרץ 1942	קבוצות עבודה של יהודים במחנות ההשמדה שתפקידן היה להעביר את גופות הנרצחים למשרפות או לקברי המונים.	זונדרקומנדו	16
מלחמת העולם השנייה, רצח היהודים	בזמן הפלישה לפולין- החל 1.9.39, בפלישה לבריה"מ- 22.6.41	עוצבות מבצע. יחידות שהצטרפו לצבא הגרמני ותפקידן לחסל את מי	איינזצגרופן	17

		שנחשבים מתנגדים פוליטיים.		
הממשל והאידיאולוגיה הנאצית	פועל החל מ 1933.	המשטרה החשאית בגרמניה הנאצית. מכשיר הדיכוי המרכזי של הנאצים נגד מתנגדי משטר- גרמנים ולא גרמנים	גסטאפו	18

העמודות של תאריך וקטגוריה הם עבור המדריך. החניכים לא מקבלים את מה שכתוב בהן:

חלוקה לקטגוריות:

- מלחמת העולם השנייה - איינזצגרופן, ברברוסה, פקודת הקומיסרים
- דיפת היהודים - יודנראט, גטו, מחנה, איגרת הבזק, חוקי נירנברג, ליל הבדולח
- רצח היהודים - איינזצגרופן, זונדרקומנדו, קאפו, אס אס, הפיתרון הסופי, גטו, מחנה, ברברוסה, פקודת הקומיסרים
- הממשל והאידיאולוגיה הנאצית - גסטפו, אס אס, מיין קאמפף, מחנה, דכאו, מרחב מחיה, אותנזיה, פקודת הקומיסרים